

ยาเสพติด

...หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีการใด ๆ แล้ว จะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น

- มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ อย่างรุนแรงและต่อเนื่อง
- มีอาการอยากยา เมื่อขาดยาต้องเพิ่มขนาดการเสพยา มากขึ้นเรื่อย ๆ
- สุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

ประเภทของยาเสพติด

ในทางการแพทย์มีหลักฐานชัดเจนว่ายาเสพติดจะออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง สามารถแบ่งได้ ๔ ประเภท ได้แก่

๑.ประเภทออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท

กระตุ้นการทำงานของสมอง หัวใจ ทำให้หัวใจเต้นแรงและเร็ว ความดันเลือดขึ้นสูง ไม่หลับไม่นอน หากเสพยามากทำให้มีอาการหงุดหงิด กระวนกระวายหวาดระแวง ก้าวร้าว อาละวาด ทำร้ายผู้อื่น ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ ยาบ้า ยาไอซ์ ยาเลิฟ โคเคน เป็นต้น

๒. ประเภทออกฤทธิ์กดประสาท

กตการทำงานของกล้ามเนื้อ ศูนย์ควบคุมการหายใจ และสมองส่วนควบคุมความคิด ทำให้เซื่องซึม ง่วง สะลึมสะลือ ปฏิกริยาตอบโต้ช้า ควบคุมตนเองไม่ได้ มีอาการง่วง ตัดสินใจผิดพลาด หากขาดยาจะมีอาการกระวนกระวาย ทำร้ายผู้อื่น ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท เครื่องดื่มมีน้ำตาลทุกชนิด รวมทั้งสารระเหย เช่น ทินเนอร์ แล็กเกอร์ กาว เบนซิน เป็นต้น

๓.ประเภทออกฤทธิ์หลอนประสาท

มีผลต่อสมองส่วนการรับรู้ ทำให้การรับรู้ทางประสาทสัมผัสสับสนแปร ความจำระยะสั้นและความนึกคิดเสื่อม การกระหายผิด ความรู้สึกเกี่ยวกับกาลเวลาเปลี่ยนไป หากเสพยาทำให้มีอาการประสาทหลอน รับรู้เสียงและภาพเปลี่ยนไป เช่น เห็นภาพหลอน ได้ยินเสียงประหลาด หวาดผวา ป่วยเป็นโรคจิต ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ ยาเค แอลเอสดี เห็ดขี้ควาย เป็นต้น

๔.ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน

ออกฤทธิ์ผสมผสานทั้งกด กระตุ้นและหลอน ขึ้นอยู่กับขนาดและระยะเวลาของการเสพ ทำให้หวาดระแวง ความคิดสับสน เห็นภาพลวงตา ควบคุมตนเองไม่ได้ สุดท้ายจะกลายเป็นโรคจิต ยาเสพติดประเภทนี้ได้แก่ เฮโรอีน

สาเหตุของการติดยาเสพติด

สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ปัจจัย

๑. ปัจจัยตัวคน

- ความอยากรู้อยากลองด้วยความคึกคะนอง
- มีค่านิยมและความเชื่อที่ผิด เช่น มองว่าเป็นความโก้ หรือเชื่อว่าทำงานได้มากขึ้น มีความสนุกสนานและลืมความทุกข์
- ขาดความระวังในการใช้ยา
- ขาดทักษะในการดำรงชีวิตที่เหมาะสม เช่นปฏิเสธไม่เป็น จัดการความเครียดของตนเองไม่ได้
- ขาดความรู้เรื่องยาเสพติด ทำให้ถูกหลอกลวง เชื่อคำชักจูง
- ขาดความรู้สึกรักตนเอง และไม่เห็นคุณค่าของตนเองและเคารพต่อตนเอง

๒. ปัจจัยสิ่งแวดล้อม

- ปัจจัยจากครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก อบรมไม่ดี หรือมีผู้ติดยาเสพติดภายในครอบครัว
- ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน เช่น อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด
- ปัจจัยจากสังคม เช่น บริเวณชุมชนมีแต่ยาเสพติดแพร่ระบาดหรือมีพื้นที่เสี่ยงมาก เช่น แหล่งมั่วสุ่มต่าง ๆ

๓. ปัจจัยตัวยา ได้แก่

- ยาเสพติดจะไปกระตุ้นสมองสร้างสารเคมีที่ทำให้เกิดรู้สึก ซึ่งเป็นการกระตุ้นที่ผิดธรรมชาติ เมื่อหมดฤทธิ์ของยาเสพติด ร่างกายมีอาการหงุดหงิด ซึมเศร้า เมื่อใช้ยาเสพติดมากขึ้น สมองจะถูกทำลาย

ความเชื่อที่ผิดๆที่ทำให้วัยรุ่นเสพยาบ้า ยาไอซ์

- เชื่อว่าเสพยาแล้วจะผอม หุ่นดี ช่วยลดน้ำหนัก
- เชื่อว่าเสพยาแล้วผิวจะสวย ผิวขาวขึ้น
- เชื่อว่าเสพยาแล้วจะหล่อ จะสวย ไม่มีกลิ่นตัว
- เชื่อว่าเสพยาแล้วจะสมองดี เรียนเก่ง
- เชื่อว่าเสพยาแล้วจะเพิ่มพลังและสมรรถภาพทางเพศ

เกิดอะไรขึ้นกับร่างกายเมื่อติดยาเสพติด

- ไม่รู้สึกอยากอาหารซึ่งเป็นสาเหตุให้น้ำหนักลดลง แต่เมื่อเลิกเสพยา น้ำหนักตัวจะขึ้นอย่างรวดเร็วหรือที่เรียกว่า YoYo Affect
- ผิวซีด ผิวแห้ง ตาคั่วเมื่อเสพยาเป็นเวลานาน
- อารมณ์ดี ตื่นเต้นและพูดมาก หลังจากเสพยาไม่นานก็ เริ่มย้ำคิดย้ำทำ พูดซ้ำ ๆ หวาดระแวง
- รุม่านตาขยาย การมองพร่ามัว เหงื่อออกมาก วิงเวียน ริมฝีปากแห้ง
- ความดันโลหิตสูงขึ้น ปวดหัวอย่างรุนแรง อัตราการเต้นของหัวใจเร็วขึ้นและผิดปกติ มือและนิ้วสั่น
- เซ็กส์เสื่อม หมดความรู้สึกทางเพศ
- อาการประสาทหลอนนำไปสู่โรคนอนไม่หลับเรื้อรัง สมองทำงานน้อยลง
- หัวใจเต้นผิดจังหวะ เต้นเร็ว และอาจเกิดภาวะหัวใจวายเฉียบพลันได้

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑. ป้องกันตนเอง ทำได้โดย...

- ศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันยาเสพติด
- ไม่ทดลองเสพยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน
- เลิกคบเพื่อนที่ดี โดยไม่คบค้าสมาคมกับผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติด
- ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น การออกกำลังกาย เล่นกีฬา เล่นดนตรี เป็นต้น
- เมื่อพบว่าตนเองติดยาเสพติดให้รีบปรึกษา ครอบครัว หรือคุณครู อาจารย์ นักพัฒนาชุมชน อบต. ท้องถิ่น โดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกลงโทษ หรือมีความผิด เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไข และบำบัดรักษาได้ทันที่

๒. ป้องกันครอบครัว ทำได้โดย...

- สร้างความรัก ความอบอุ่นและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว
- ให้อภัย ให้กำลังใจ และหาหนทางแก้ไขหากพบว่าสมาชิกในครอบครัวติดยาเสพติด
- สอดส่องให้สมาชิกในครอบครัวเลือกคบคนที่ดี โดยไม่คบค้าสมาคมกับผู้ค้า และผู้เสพยาเสพติด

๓. ป้องกันชุมชน ทำได้โดย...

- สร้างจิตสำนึกและร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เมื่อพบผู้ค้าหรือผู้เสพในชุมชนให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ ตำรวจทันที ซึ่งหน่วยงานราชการจะปกปิดเป็นความลับเพื่อป้องกันผู้แจ้งไม่ให้เกิดอันตราย

เอกสารประชาสัมพันธ์ การป้องกัน และแก้ปัญหายาเสพติด

ยาเสพติด

ด้วยความปรารถนาดีจาก...

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนขมพู่
อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

โทร. 044-913215